

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. VII AGo 699/22,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 maja 2023 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pełnomocnik M.J. pismem z 18 lutego 2023 r. w *petitum* wniósł o: stwierdzenie przewlekłości postępowania AGa 773 / 22 prowadzonego przez Sąd Apelacyjny w Warszawie, zasądzenie na rzecz skarżącego kwoty pieniężnej wedle uznania Sądu Najwyższego, lecz nie niższej niż 6000 zł oraz kosztów zastępstwa prawnego w niniejszym postępowaniu. Sąd Najwyższy zaznacza, że skarżący w części wstępnej skargi wskazał dwie sygnatury, tj.: VII AGa 773/22 czyli postępowanie zainicjowane apelacją powoda M.J. od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku wydanego 16 marca 2022 r. w sprawie XVII GW 68/20 oraz VII AGo 699/22 czyli postępowanie mające za przedmiot wniosek SSA A.G. z 16 grudnia 2022 r. w trybie art. 49 k.p.c. o wyłączenie od rozpoznania m.in. wniosku apelującego zawartego w piśmie z 30 października 2022 r. mającego za przedmiot wyłączenie sędziów od rozpoznania sprawy.

W uzasadnieniu skargi wskazano, że Sąd Apelacyjny w Warszawie w sprawie „ignoruje fakt wniesienia pisma procesowego w postaci wniosku o uzasadnienie

oraz nie nadaje mu biegu”. Wskazano, iż Sąd Apelacyjny zamiast rozpoznać wniosek angażuje się w zbędne polemiki procesowe, nadto proceduje nadal tak, jak gdyby wniosku nie złożono w sposób zgodny z obowiązującym prawem wspólnotowym. Skarżący argumentował, że zaniechanie rozpoznania wniosku procesowego strony nie znajduje prawnego uzasadnienia, albowiem wbrew stanowisku organu orzekającego, nie jest on obarczony brakami formalnymi.

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 23 grudnia 2022 r., VII AGO 699/22 odmówił wyłączenia sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] A.G. od orzekania w przedmiocie żądania sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] M.K. dotyczącego orzekania w sprawie VII AGO 699/22 (pkt 1) oraz odrzucił żądanie Sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] A.G. dotyczące wyłączenia jej od orzekania w przedmiocie wniosku powoda o wyłącznie sędziów oraz „dalszego procedowania w związku z postanowieniem z dnia 7 listopada 2022 r. (pkt 2).

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 4 kwietnia 2023 r., VII AGa 773/22 zamkniętą rozprawę otworzył na nowo i odroczył ją do 15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlegała odrzuceniu bez merytorycznego badania z uwagi na jej niedopuszczalność.

Zgodnie bowiem z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U.2018, poz. 75, dalej jako: „u.s.p.”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Przedmiotem postępowania prowadzonego na podstawie wskazanej ustawy jest ocena, czy w postępowaniu głównym sąd albo prokurator działał w warunkach przewlekłości. W niniejszej sprawie skarżący przedmiotem oceny Sądu Najwyższego starał się uczynić kwestię, czy Sąd Apelacyjny w Warszawie dopuścił się naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w związku z procedowaniem wniosku o sporządzenie uzasadnienia. Choć skarżący w *petitum* skargi wskazał wprost, że domaga się stwierdzenia przewlekłości postępowania VII AGa 773/22, to z uzasadnienia skargi wynika, że w istocie rzeczy żąda stwierdzenia przewlekłości postępowania zainicjowanego wnioskiem o sporządzenie uzasadnienia postanowienia z 23 grudnia 2022 r., VII AGO 699/22 w przedmiocie wniosków o wyłączenie sędziów od orzekania. Należy mieć bowiem na względzie, że postępowanie VII AGa 773/22 nie zakończyło się, gdyż Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z 4 kwietnia 2023 r. odroczył rozpoznanie sprawy do 15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy wskazuje, że uzasadnienie wywiedzionej skargi już *prima facie* prowadzi do konstatacji o niedopuszczalności tego środka prawnego służącego przede wszystkim zapewnieniu odpowiedniej dynamiki postępowania, w ostatecznym rozrachunku zakończenia postępowania na skutek wydania przez sąd *meriti* orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony i niekontrowersyjny pozostaje pogląd, że przez „tok postępowania w sprawie” w znaczeniu przyjętym w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1 u.s.p., należy rozumieć „postępowanie, co do istoty sprawy” („rozpoznanie sprawy co do istoty”; art. 12 ust. 3 i art. 16 u.s.p.), a nie postępowanie zażaleniowe jako incydentalne (uboczne), którego bieg nie powoduje „przejścia” rozpoznania istoty sprawy do sądu wyższej instancji (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 listopada 2012 r., KSP 15/12; 24 września 2014 r., III SPP 206/14; 13 listopada 2014 r., III SPP 227/14; 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15; 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16; 6 lutego 2018 r., WSP 2/17; 10 lipca 2019 r., I NSP 63/19).

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy, powyższe oznacza, że niedopuszczalna jest skarga na przewlekłość postępowania zażaleniowego, jako incydentalnego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 13 listopada 2014 r.,

III SPP 227/14; 16 czerwca 2015 r., III SPP 12/15; 10 stycznia 2017 r., III SPP 65/16; 6 lutego 2018 r., WSP 2/17; 10 lipca 2019 r., I NSP 63/19).

Tymczasem skarżący domaga się stwierdzenia przewlekłości toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie postępowania incydentalnego zainicjowanego wnioskiem o uzasadnienie postanowienia dotyczącego żądania wyłączenia sędziów od rozpoznania sprawy.

Wobec powyższego, należy uznać, że wniesiona przez skarżącego skarga na przewlekłość postępowania jest niedopuszczalna.

Sąd Najwyższy ubocznie wskazuje, że wniosek skarżącego o zwolnienie od kosztów sądowych był bezprzedmiotowy. Stosownie do treści art. 126² § 2 k.p.c. nie żąda się opłaty od pisma, jeżeli już z jego treści wynika, że podlega ono odrzuceniu. Skoro skarga na przewlekłość postępowania nie podlegała merytorycznemu rozpoznaniu zbędne było prowadzenie postępowania o zwolnienie skarżącego od opłaty sądowej od skargi.

W związku z powyższym, na podstawie art. 373 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 u.s.p., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

[K.B.]

[ał]